

# Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIII

Reus Dissapte 1 de Janer de 1898

Núm. 3.439

## PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. . . . . Ptas. 3/60  
a provincias trimestre. . . . . 1/00  
Extranjer y Ultramar. . . . . 1/50  
Anuncios, a preus convencionales.

## Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

## PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals librerías d'aquesta ciutat y de fora.  
En Barcelona, litografía Mallofré, carrer Junquera, 6.  
No's retornan los originals encara que no's publiquin.

**Farmacia Serra** La que paga més contribució de la provincia  
**FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT**  
Arrabal Santa Anna, número 80, prop á la plassa de Catalunya

**CEPS AMERICANS** HORT DE PAU ABELLÓ tocant á la carretera de Tarragona  
Arrelats molt superiors.--Preus ventatjosos.--Autenticitat garantida.  
Per tractar en lo mateix hort ó carrer primer del Roser n.º 4.

## MALALTÍAS DELS ULLS

L' oculista de Tarragona **D. J. MIRÓ** accedint gustós á las peticions de sos numerosos clients, estableix en Reus una consulta tots los dilluns y divendres de 2 á 5 de la tarde. Consulta: Arrabal Santa Anna, número 1, pls primer, cantonada al carrer Monterols.  
Los demés dias en son gabinet de TARRAGONA, de 10 á 12 del matí y de 3 á 5 de la tarde.

**Tos** Desapareix ràpidament usant lo **Tos**  
**XEROP SERRA**

No conté opi ni morfina, per lo que pot administrarse als noys sens cap perill. Vegis lo prospecte.

**Tos** FARMACIA SERRA. Oberta tota la nit. **Tos**

## Lo Cirurjiá Dentista

### DOCTOR JORDAN

participa á sos numerosos clients y al públich en general haver trasladat son "Gabinet Odontològich" á la mateixa Plassa de Prim, 2, principal, costat del Gran Cafè de Paris (casa Suqué).

Consulta gratis pera 'ls pobres que acreditin serho.

## Vinyas Americanas

DE **Marcial Ombrás** (Propietari)

Avinguda del ferro-carril, Figueras, (Girona)

Barbats y estacas en venta, rer milions.—Preus reduhuts y autenticitat garantizada.—Cinch milions d'estacas, y un milió de barbats.

## SECCIÓ DOCTRINAL

### Balans del any

Durant lo passat any, s' ha experimentat un fenomen estrany en l' Estat espanyol, un fenomen que ha vingut á posar de manifest lo que nosaltres havém

dit y repetit mil vegadas, aixó es, que la gent del centre y mitj-dia de la península, que desgraciadament son los que portan la nau del Estat, son una gent inferior, sense condicions de govern, que viuen fora de las corrents del temps, que governan Espanya com podrian governar cualsevol Estat semi-selvatge de l' Africa ó de l' Oceanía. No tenen una idea cabal de la importancia y significació del Estat espanyol y sas colonias en lo concert de la moderna Europa, son gent que no estudia la marxa dels pobles y no's dona compte de sas necessitats ni de la manera d' aténdrelas á fi d' evitar greus mals. Governa l' Estat ab lo mateix criteri ab que 'l governava tres ó quatre sigles enrers, y com los temps no son iguals, com los pobles han progressat y 'l sistema de governar no s' ha cambiat, d' aquí venen los immensos fracassos que ha experimentat durant aquest darrer any en que las condicions del govern s' han hagut de posar á prova.

Exclatá la insurrecció de Cuba per las mateixas causas y condicions en que sigles enrera exclatá la dels Paissos Baixos, y 'l govern, sempre 'l mateix, sempre en mans de gent atascada y nula, pero sempre plena d' orgull y pretensió, cregué dominarla no més enviant allá unas quantas parellas de la guardia civil, que, al seu dir, *pronto darian buena cuenta de las partidas de malhechores* que s' havían aixecat. Per l'orgull castellá y l' esvaniment andalús, los pobles que s' aixecan demanant llibertat no son més que partidas «malhechores».

Ferm en sas tradicions, lo govern ha fet tots los sacrificis imaginables pera vence la insurrecció, pero ha resultat impotent, porque aquets immensos sacrificis han agravat lo mal, porque no son del ordre que s' havian de fer pera scabarla.

Res li hauria costat á Espanya, al esclatar la insurrecció, ó millor avans d' esclatar, de concedir el poble

cubá tot alló quina falta los hi havia de fer agafar las armas, ja que Cuba, segons tots los datos oficials, cap benefici ha reportat may al Estat espanyol. No obstant, l' orgull castellá considerà deshonrós fer aqueix insignificant sacrifici, y preferí fer l' inmens de veure desapareixer la seva joventut y la seva riquesa, com si ab aixó hagués estat segur lo seu triomf.

Mireu la premsa castellana del principi del any que acaba de finir, y la trobareu plena d' aquest criteri. Lo triomf de nostras armes era imminent, la insurrecció tenia ja 'l cap á terra, en pochos dias se l' havia d' acabar de soterrar, y en quant á las fraccions de las partidas dispersas que quedavan, se las havia de perseguir com á *malhechores*, com á gent criminal que era, que n' odia presentarse per tenir que purgar en los presisios los delictes comuns.

Los convencés que tot alló eran fanfarronadas andalusas, y que tant ó aviat s' hauria d' acudir al bon camí pera alcansar la pau á Cuba.

Are 'l govern se 'n acaba de convencer y ofereix á Cuba una autonomia radicalíssima, que un any enrera hauria valgut al govern tota classe d' insults y oposicions per considerarsel venut al *oro yankee* ó als tigres de la manigua. Mes no es are aixís, ab lo govern se 'n ha convenut totho n, y la premsa castellana que avans preconisava l' excelencia de la guerra, avuy canta alabansas á la autonomia y considera molt patriòtic al govern que la dona.

¿A qué obeheix aixó? A que 'l govern espanyol continúa vivint fora de la lley del seu temps, y busca en las concessions lo que no ha pogut conseguir per la forsa de las armas.

Es manifest lo poch criteri del govern en aquest assumpto. Quan s' ha jugat ja la derrera carta y ha arribat alló d' haver de gastar la derrera pesseta en la guerra, busca acabar la cuestió reservantse per ell la mellor part, la soberania, quan realment s' hauria de declarar venut, porque s' han complert las manifestacions dels patrioters d' enviar 200 000 homes á Cuba y gastar en la guerra la *ultima etc.* No pot ser més manifesta donchs la desorientació del poble espanyol quan acaba per ellá ahont havia de comensar y no pot per aixatar la insurrecció repetir lo que feu quan no convenia.

Tal es la situació en que s' troba Espanya, respecte á Cuba, al comensar l' any nou.

Si 'l govern ha pres lliadó dels seus constants fracassos, deu procurar d' una vegada acabar la guerra á Cuba, pactant ab los que directament poden acabar la guerra. Es inútil que per mediació d' altres partits s' ofereixiu drets y ventatjas als que fa tres anys están lluytant per obtenirlas directament, y menos encare pot esperarsen cap éxit, quan s' ha cremat la derrera pólvora en sa persecució. Mel y gran mal era fer la guerra quan encara s' comptava ab recursos pera ferla, pero continuarla quan ja no queda cap recurs, ni fins l' orgull patrioter, escarnit cent vegadas pels estrangers, seria la cosa més desastrosa.

Acabi la guerra á Cuba 'l govern y dediquis á evitarla á la península. No olvidi que avuy las corrents autonomistas ho abercan tot, que les desitjan posar en práctica tots los partits, dels carlistas als republicans,

que ho vol la massa de la nació que pensa y treballa, que vol viure y prosperar, que son totes les regions més vigoroses del Estat. Si durant aquest any que comença, ve que n' es temps, no s' aplica aquest remey, la guerra esclatarà a la península, perquè està en lo dalt de tothom sortir d' aquest estat en que s' viu, y alashoras se repetirà lo de Cuba.

Durant l' any que ha acabat hem vist triomfar la autonomia a Cuba, perquè la guerra ha imposat son triomf, durant l' any que comença, la veurém triomfar a la península, perquè el govern, escaormentat, procurarà donarla per la rahó evitant haver de darla després per la necessitat de la forsa.

JOSEPH ALADERN.

ARTS Y LLETRAS

Altre sermó regionalista

Fa quinze días doná compte aquest periódich d' un sermó en que l' idea regionalista y ses naturals conseqüencies d' autonomia municipal y descentralisació administrativa hi eran alabadas y ponderadas ab tota la fogosa elocuencia d' un orador de qualitat eminent; y aquestes alabances y ponderacions, per més que ben ajustadas y meresquidas, eran molt d' estimar y de agrahir per sortir de llabis d' un sacerdot que, no essent catalá, no ha de sentir com los de nostra terra l' anyorament de sas grandesas passadas y l' desitx de llur restauració. Consignadas quedan aquelles expressions d' amor entusiasta y anotadas ab l' aprecio que pertoca al jove orador franciscà qui tant d' honor fa al hábit humil que per sempre més glorificá ab sas virtuts excelsas lo serafich Patriarca d' Umbría.

Avuy debem pendre nota d' un altre sermó, predicat, no com lo primer en una ciutat antiga y en la diada d' una festa també antiga, com es la que tant solemniament celebra l' histórica Balaguer per son venerable Sant Cristó, sino en la fabril ciutat de Sabadell, y en la festa celebrada lo día 8 de Setembre d' aquest any per la Real Contraria de Nostra Senyora de Montserrat y l' «Centre Catalá» de la mateixa ciutat, que vá al devant de la moderna industria catalana.

Lo carácter de las asociaciones organizadoras de la solemnidad y la mateixa festivitat del dia con davan inagotablement al orador a ferhi una prédica religiosa y patriótica, sens eixirse poch ni molt de las exigencias de la oratoria sagrada, que lliga sempre al predicador al objecte concret del profit espiritual dels quins l' escoltan, per la llum y l' unció que infundeix en las ánimas la paraula divina, quan es predicada única y exclusivament pera difundir lo coneixement de la doctrina de Cristo Senyor nostre y establir ó solidificar lo regne del seu amor en totes las voluntats.

Per altra part l' orador no necessitava gayre l' estimol de las circunstancias, y, solament deixant parlar a son propi pensament y donent a sos sentiments íntims franca sortida, ne tenia prou per acomodarse adequadament al objecte y significació del acte y a las disposicions y necessitats del auditori. Aquest estava format en sa majoria dels catalanistas de la fabril ciutat, que no creyem equivocarnos dihent que han sigut sempre, a nostre parer, dels que han comprés millor l' esperit y tendencias del regionalisme militant y dels que ab més rectitut y sanitat de criteri y ab més coratge y valentia s' han allistat a sas filas y segueixen sa bandera. La constitució del «Centre Catalá» y ls mérits que té contrets en la seva ja llarga campanya son testimoni de lo que dihem; y, quan altre no, la festa que motivá l' sermó que ns ocupa ne seria prova evident. Lo predicador de la festa era un sacerdot ben conegut y estimat ja per son ardiment en la defensa y propaganda dels ideals religiosos y patriótics y de tot lo que més cultura y bona anomenada pot donar a Catalunya: Mossen Gayetá Soler, director del «Missatger del Sagrat Cor de Jesús» y organizador d' aquella famosa Romeria, una de las que ha deixat més bona memoria, que l' Apostolat de l' Oració de tota nostra terra realisá per la colocació del celebrat «Sant Crist» en lo Rosari monumental que ha de santificar encara més la Santa Montanya ahont té son trono y setial la Patrona principal de totes las diócessis catalanas.

L' assumpto, donchs, s' imposava, y l' sermó havia de resultar necessariament regionalista d' un cap al altre, com en efecte hi resultá; y per aquest motiu segurament resolgué imprimirlo lo «Centre Catalá» y publicarlo com un recort d' aquella solemníssima festa, en la qual la Religió, la Patria y l' Art enaren tant ben agermanades, y com un testimoni al mateix temps del acatament ab que foren rebudas y acullides las lliçons que desde l' lloch sagrat doná el sacerdot ze-

lós y fervorós patriota. Lliçons d' aquesta mena, quan son dictadas per la rahó católica, basadas ó deduidas de las ensenyansas de la historia ó inspiradas per l' amor ó mes ben dit per la caritat de la Patria, han de mereixer sempre l' assentiment dels que s' interessan de veras per la rehabilitació de Catalunya y lluyten ab seny y bona voluntat per la reivindicació de sos drets. Alló que deya ó escribia Lacordaire tant hermosament: «Los debers ab Deu y ls debers ab la humanitat han sigut identificados en la ley del Evangelio com avans en la Ley del Sinai, tot lo que s' fa per Deu ó contra Deu se fa per la Patria ó contra la Patria». Tal es la síntesis del rasonament que tingueren la satisfacció d' ohir los catalanistas sabadellenchs y poden ara meditar tots los que vulgan llegir lo sermó pronunciat en aquella solemne diada. Las lliçons que enclou no podran disgustar a cap bon patriota. Si algú trobés severitat en la expressió, hauria de ferse càrrech que la veritat sol esser severa y, si algú aborria aquest llenguatge amorosament auster de la veritat, daría a comprendre que la veritat no li agrada. *Veritas odium parit*, feya dir Terenci a un dels personatges de sas extranyas comedias; y la sentencia del escriptor llatí, veila com es, no passa ni passará de moda, puig sempre la veritat será aborrida dels que nola cercan expressament ó expressament l' impugnan per pecar ab mes llibertat.

«Sens dubte, deya l' mateix Lacordaire, la veritat no regnarà jamay sola; sa missió es de combatre y de tenir, per consegüent, ilustres enemichs. Mes si son imperi, per esser gran y durable, deu esser combatut, no li está pas prohibit lo tenir defensors dignes d' ella, y de fet, en tot lo teixit de sa historia, veureu quasi sempre al Pare de l' Iglesia davant del sofista elocuent, Origenes davant de Porfiri, San Basili davant de Libanius. La llista d' aquestes oposicions seria llarga; ella ha comensat en Lucifer y l' Arcangel Sant Miquel, y no s' clourá sino lo darrer dia del món».

Lo predicador es ministre d' aquell que es la veritat mateixa, y de sos llavis, que guardan la ciencia, no n' poden sortir sino ensenyansas de veritat. Tals foren las que feu sentir als catalanistas de Sabadell y en ells a tots los que militan en las ja numerosas y cada dia més valentas legions de la Patria renadina lo fervorós predicador que tancava la sua entusiasta peroració d' aquesta manera:

«Hem de poguer dir un dia lo que dels homes de Clare deya lo gran O'Connell, lo gran patriota y ensempls lo gran católich:

«Los homes de Catalunya saben que l' única base de la llibertat es la Religió, y han triomfat perquè ta veu que s' aixeca per la Patria ha estat avans oració al Senyor».

«Si aixís ho fem, no duplém, germans meus, que un dia podrem repetir l' himne del mateix leader de la restauració d' Irlanda y podrem dir:

«Ara cantis de llibertat ressonan per nostras planas verdosas; sas remors segueixen las montanyas y omplen las valls, mormolan en las onas de nostres rius y de nostres torrents, y ab veu de tro cridan als reasons de nostres montanyas: ¡Catalunya es lliure!»

S. E.

CRÓNICA

OBSERVACIONES METEOROLÓGICAS del día 31 de Diciembre de 1897

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

HORAS d' observació	BARÒMETRE aneroide	GRADU d' humitat	PLUJA en 24 horas	AYGUA evap. en 24 h.	ESTAT del cel	OBSER. PARTICULAR
9 m.	748	75	3'	4'		
3 h.	747	70			Ras	

HORAS d' observació	TEMPERATURAS			VENTS direccio	NUVOLS	
	Maxima	Minim.	Term. tipo		classe	can
9 m.	Sol. 93	5	9	0.	Cumul	0.3
3 h.	Sombra 74		3	0.		

Al arribar a mans de nostres benivolguts lectors lo present número, haurém fet ja la entrada al any nou: any, quin comensament los hi desitjém tingan molt fells, fins a l' acabament, y que durant lo mateix gaudixin y disfrutin de totes las prosperitats, esperant que, si en lo que ahir se despedí de nosaltres ha iluminat a Cuba ab les llibertats d' una ampla Autonomia, l' actual nos enviará a Catalunya las mateixas llibertats.

La funció a benefici del coro d' homes que tingué lloch ahir a la nit en lo Teatre Fortuny hi assistí molta concurrència.

Los beneficiats foren obsequiats ab variis regalos alguns d' ella en metólich.

Pera l' dia d' avay s' anuncia funció tarde y nit.

Donada la festivitat del dia es de creure que nostre teatre se veurá molt concorregut.

Aquesta nit en la societat «Círculo Republicano Autonomista» hi haurá un llobit ball ab orquesta al que hem sigut invitats.

El Nacional de Madrid arribat ahir, publica la protesta que el general Weyler elevá al Trono, contra algun concepte del Missetje del President de la República del Estats Units.

Més que un escrit d' un mallorquí sembla talment d' un andalús ó madrileny, per lo que no fora estrany que en sa redacció hi hagués intervingut la mà del belicós Romero Robledo.

La sort pera l' Estat espanyol, es de que no n' farà cas: de lo contrari ja teniam escopetadas ab los yankees.

En Weyler la sanch la vol fer anar molt barato y es que en los combats com a director que n' ha sigut, se deu posar molt lluny, tant, que l' tret segurament no hi arriba.

Nostre apreciable colega local, la Crónica Reusense, ocupantse de la proposició presentada en la darrera sessió de nostre Excm. Ajuntament, pera que aquest acordés lo demanar al Govern de Madrid la Autonomia, s' expressa en los termes següents:

«Los regionalistas y federales de nostre Ajuntament han proposat que la Corporació feliciti al govern per la autonomia concedida a Cuba, de tant se fassi extensiva a las regions de la Península. Per lo menos hem de confessar que son conseqüents ab sos principis y que donada a Cuba no hi ha cap rahó plausible, ni histórica, ni filosófica para que se negui a las demás regions peninsulars, cuels diferencies y modo de ser en tots sentits son mes marcats entre sí, que las que hi ha entre ellas y Cuba.

Lo difícil es aunar lo fi d' aquest estat autonomic segons lo criteri regionalista, pero de tots modos al fer la petició, estan en lo cert aqueixas agrupacions, donchs cualsevol pot ser preferible a la manera odiosa ab que l' actual govern aplica aqueixas doctrinas que trencan d' una manera vergonyosa ab lo de Cuba lo que fins ara havíam convingut en anomenar unitat nacional ó integritat de la patria».

Nos plau que l' autor del sueldo, quina procedencia no es duptosa, reconegui que donada a Cuba la autonomia no hi ha rahó pera que se negui a cap regió d' Espanya que la vulgui y la demani.

Lo demás corre a compte dels que la volém.

El País, de Madrid, senta las costuras al general Weyler de la següent manera sobre son manifest:

«¿Que pot proposarse lo general Weyler ab acte semblant? ¿Entent acós que quant se han tolerat tantas vergonyas pot ser casus belli, motiu d' un conflicte internacional, que un jefe d' Estat digno de son país cosas que per molt molestas que son desgraciadament molt exactas?»

Un dia y altre dia los corresponsals y noticies particulars confirman la major part dels fets que al exgobernador general de Cuba li an fet; si aixó no bastés, en un informe oficial s' han consignat fets que bastan per si sols pera que qui directa ó indirectament es causa d' ells, pot ab extricta justicia ser motejada de cruel.

Si a estadísticas, també oficials, nos ateném, més víctimas que la guerra y el clima units, ha causat un sol bando de Weyler: lo referent a la concentració. No hi ha rahó sobrada pera cridar al general sanguinari?

¡Asombrós es que encara que pretengui que la patria exigeixi rectificacions a qui de tals cosas l' acusel Asombrós es y sols pot justificarse per un afany de notorietat, poch explicable en qui deuria aspirar sols a l' olvit de sos conciudadans.

Lo general Weyler, no ho entent així, prefereix presentarse com misteriosa esfinge. Som massa crescuts pera que l' coco nos espanti, y veyém ademés a través de tots aqueixos misteris clara y precisa la intenció: Lo general Weyler no s' avé be ab la vida tranquila dels generals en situació de cuartel y pretent espantant conseguir un puesto actiu.

Si, com creyém així es, no seria lo lamentable que el general ho pretengués sino que al cap logrés veurer satisfets sos desitjos»

Es un dato molt significatiu que fins en la mateixa

cort de la decadent Espanya, hi heja qui s'atreveixi a parlar clar cont aqueixos homes tuncosts a quins se deuben los mols de la patria.

[Quan ho comprendrà tothom així]

Avuy celebrará la societat «La Palma» un gran ball amenizat per la banda «Juventud Reusense» que si fa ó no fa ha de resultar tant llubit com lo del dia de Nadal.

Segons acort de la Junta las senyoras y forasteras deurán entrar per medi d'invitació si es que no van acompanyats d'algun soci.

Avuy se posará en escena en lo teatrat de la societat «Juventud Reusense» lo drama en tres actes «Las joyas de la Roser».

Se parla molt en los círculs polítichs de Madrid d'una suposada operació de crédito fracassada, de certas exigencias yankees y de dificultats ab que ensopega lo general Blanco pera constituhir lo govern cubá.

No hi ha remey, la disolució per la bancarrota del Estat espanyol es imminent, tanseval que governin los blanchs com los negres. Tot se'n ha d'anar a terra perque de las runas del actual estat, renaxin les regions lliures y florents.

Aquesta nit en la societat «El Alba» hi haurá un llubit ball, lo que será amenizat per la Banda del Regiment d'Albuera.

Copiém de la prempsa de Barcelona: «Ha arribat a aquesta ciutat, ahont permanecerá alguns mesos, lo notable escultpor don Agustí Querol.

Lo senyor Querol, que ha passat una llarga temporada en Caldas de Montbuy pera restablir sa quebrantada salut, ha començat a treballar en lo monument a Pitarrá.»

Celebrém la millera del pintent artista y esperém veure prompte llesta la obra que ha de perpetuar la memoria d'en Frederich Solís.

A un jove que desde Lleida se dirigia a peu a Manresa en busca de treball, li sortiren a robarlo quatre lladregots, quins li robaren un farsell de robas y tres duros, que constituían tota sa fortuna.

Veuasquí a quatre subjectes que están reclamant algún alt emplee en los colonias espanyolas.

Las recomanacions per sos antecedents no poden ser mellors.

La fábrika de paper de fumar Job, repala aquest any un preciós almanach a tota persona que li compri per lo menos 10 rals de sa inmillorable paper de fumar.

Com l'almanach per sí sol ja val mes de 10 rals, es un verdader y bonich regalo que fa la casa Job a sos clients a dia més numeros favoreixedors.

La representació de dita fábrika en aquesta ciutat está establerta en lo carrer de Barreras núm 3. ahont se poden dirigir los que desitjin probar lo famós paper de fumar.

Lo recaudat del concepte de Consums en la Administració d'aquesta ciutat, puja a la cantitat de pessetas 4233.

SECCIO OFICIAL

Edicte

Don Joseph María Borrás y Serdá, Alcalde Constitucional d'aquesta ciutat

Faig sapiguer: Que en cumpliment a lo disposat en l'article vinticinch de la lley Electoral del Senat de vuyt de Febrer de mil vuyt cents seixanta set, l'Ajuntament de ma presidencia ha format la Llista que comprén l'Ajuntament y cuadruplo número de contribuyents vehins d'aquest districte, ab casa oberta y que pagan major cuota de contribucions directes en lo mateix, los quals tenen dret a votar Compromissaris pera la elecció de Senadors en lo present any, quina llista's troba de manifest al públich en la Secretaria d'aquesta Municipalitat fins lo dia vint del corrent a fi de que pugui ser examinada y fer en ella las reclamacions que's oreguin en dret; advertint, que acabat dit plasso, no s'atendrá cap reclamació.

Y pera que ningú pugui alegar ignorancia, se publica y fica lo present en Reus a primer de Janer de mil vuyt cents noranta vuyt.—Joseph M. Borrás.

Registre civil

del dia 29 de Deseembre de 1897

Naiements

Amalia Munné Compte, de Joan y Mariana.

Matrimoni

Cap.

Defuncions

Eussebi Joan Ferrando, 2 anys, Amargura 28.

SECCIO RELIGIOSA

Sant d' avuy.—La Circunscripció del Senyor.

CULTS RELIGIOSOS

Parroquia de Sant Francesch

Avuy a las vuyt del matí tindrà lloch la Comunió general en la tercera ordre del P. S. Francesch y a las quatre de la tarde la funció de Sant y Anima, preciant Mossen Jaume Benages Coadjutor de Salou.

Sant de demá.—Sant Macari.

SECCIO COMERCIAL

J. Marsans Roí

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA ANNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona a las 4 de la tarde d'ahir:

Interior	64.80	Filipinas	
Exterior	80.85	Adnanas	96.75
Amortizable		Cubas 1886	95.50
Fransas	14.90	Cubas 1890	79.
Norts	21.85	Obs. 6 0/0 Fransa	73.75
Exterior París	61.06	Obs. 3 0/0	39.65

GIROS

París	33.40	Londres	33.58
-------	-------	---------	-------

Se reben ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y París.  
Descompte de cupons, compra y venda al comptat y per compte agé de tota classe de valors, compra de monedas y bitllets de tots los paisos.

BOLSA DE REUS

Cotisations realitzadas en lo dia d'ahir a Barcelona facilitadas per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Interior	64.81	Fransas	14.90
Exterior	80.98	Cubas vellas	95.26
Colonial	94.50	Cubas novas	78.93
Norts	21.90	Adnanas	96.75
Obligacions al	81.66	Obliga. 3 0/0 Fransas	39.60
		Filipinas	95.25

PARIS

Exterior	64.06	Norts	
----------	-------	-------	--

GIROS

París	33.30	Londres	33.63
-------	-------	---------	-------

Cambis corrents en lo dia d'ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de comers D. Joan Vallés Sureda, D. Joan Llauredó Prats, don Joan Vallés Vallduví y D. Francisco Prius Demestre.

Londres a 90 dias fetxa.		diner
» a 8 » vista.		»
París a » » »	33.65	operacions
Marsella a 30 » »	33.04	»

VALORS LOCALS	DINER PAPER.	OPER.
ACCIONS		
Gas Reusense.	010	010
Industrial Harinera.		850
Banch de Reus.	520	530
Manufacturera de Algodon	70	100
C.ª Reusense de Tranvias, privilegiadas al 5 per cent.		150
Societat Hidrofórica	435	450

Moviment del port de Tarragona

Entradas del dia 30

De Génova y escalas en 7 dias vapor «Grao», de 1.010 ts., ab efectes, consignat a don Anton Mas.  
De Marsella y escalas en 4 dias vapor «Cabo San Antonio», de 1.210 ts., ab efectes, consignat a don M. Peres.

Despatzadas

P. ra Málaga y escalas vapor «Grao», ab carga general.  
P. ra Bilbao y escalas «Cabo San Antonio» ab efectes.  
P. ra Port-Vendres gol «Joven Pepita», ab ví.

ANUNIS PARTICULARS

ALS HERNIATS

(Trencats)

Constituheix una gran equivocació la que sufren los majoria dels herniats (TRENCA TS) al creure que qualsevol braguer comprat al basar lo suficient pera retenir y

finx cur y las hernias, essent aquest error causa de molts complicacions funestas.

Per qui correspongui, no's deuria permetre lo cinismo de certs mercades d'ofici que ab major descaoro's titulan «ortopedistas» y especialistas en lo tractament de las hernias, sense cap titol que justifiqui sa competencia y no obstant tenen lo desahogo d'anunciar en los periódichs la curació radical de dita malaltia, quin mecanisme desconeixen en absolut.

A LAS MARES

Avans de sacrificar a vostres fills ab una vena, bruta, incómoda y perillosa, consulteu ab vostre metje, ab seguretad vos dirá que pera la curació de vostres petits, lo remey mes prompte, segur net, fácil, cómodo y económico, es lo bragueret de cautchouc ab ressort, testimoni en ho aixis lo número ja important de criaturas curadas per tal medi, durant lo temps de ma permanencia en aquesta ciutat.

Tirants Omoplátichs pera evitar lo carregament d'espallias

Faixas hipogástricas pera corretjir la obesitat, dilatació y abultament del ventre.

JOSEPH PUJOL

cirurgiá espeialista en lo tractament de las hernias ab llarchs anys de práctica en la casa de D. Joseph Clausolles de Barcelona. Establiment «La Cruz Roja».

REUS.—PLASSA DE PRIM.—REUS

EN TARRAGONA: Visita tots los dimars de 10 a 4 de la tarde, carrer Conde de Rius (devant l' Hospital) número 5, primer, 1.ª

Diversions públicas

Teatro Fortuny

Companyia d'òpera y sarsuela espanyola

DIRIGIDA PER LO MESTRE

D. FRANCISCO PEREZ CABRERO

Funcions pera avuy.—Tarde: La sarsuela en tres actes «La Bruja».—A dos cuarts de 4.

Nit: Segon abono.—2.ª de la 4.ª série.—Se posará en escena la sarsuela en 3 actes «Los Mosqueteros Grises»

Entrada a localitat 3 rals.—Id. al paradís 2.

A dos cuarts de nou en punt.

TELEGRAMAS

Madrid 31.

Respecte del comers de Cuba, representa la exportació de la Península 256.000.000 de pessetas, y la importació dels productos de Caba a Espanya 172 millones de pessetas, resultant u a diferencia a favor de la exportació de la Península de 84.000.000.

—Deyan avuy alguns conservadors que la negativa del Sr. Amblarí a formar part del Govern cubá constituheix una contrarietat para la Metrópoli, que s'agrava per lo fracás de las negociacions pera que'l Sr. Govin anés a Cuba a donar la nota radical. En vista de tal complicació y per lo desitj d'avar al terme quant ants, sembla que a la Habana y a Madrid están resoltos a constituhir un Govern que representi la legalitat autonomista, sense reformistas y sense autonomistas que estimaren desprestigiada la actual Junta.

—S'assegura que 'ls diputats de las futuras Cortes metropolitanas viadrán obligats a defensar las soluciones que sobre 'ls problemas importants defineixin los ministros insulars, essent essencial lo referent al Deute y exercit.

París 31.

Lo trial encarregat de fallar lo procés Panamá ha acordat una prórroga d'un mes pera jutjar a Naquet en rebeldia.

—Una tempestat ha causat grans danys a Londres y sos voltants. Los amos maquinistas reunits en York, s'han negat a disminuir las horas de treball.

—S'ha desmentit la noticia que anunciava la movilisació de las reservas navals d'Inglaterra. Cuatre barcos inglesos están a la vista de Chemugio.

Ferrocarril económic de Reus a Salou

Servey de trens que regirá desde'l dia 1 de Setembre de 1897.

SORTIDAS DE REUS.—Matí: 4.10, 9.06.—Tarde: 2.32, 3.45.

SORTIDAS DE SALOU.—Matí: 4.56, 10.46.—Tarde: 5.10.—Nit: 7.25.

Las horas se regirán per lo meridiá de Madrid.

# SERVEY DE TRENS

## SORTIDAS

De Reus á Barcelona

5:04 m. correo (Per Villanova y Vilafranca) 1.ª, 2.ª y tercera.

8:56 m. exprés, primera y segunda dimars, dijous y dissabtes, (per Vilanova).

12:41 t. mercancías, segunda y tercera.

4:57 t. correo (per Vilanova).

De Barcelona á Reus

5:25 m. (per Vilafranca).

9:46 m. (per Vilanova).

15:18 t. per id.

7:39 t. exprés (dimars, dijous y dissabtes)

De Reus á Mora

9:33 m.—1:04 t.—3:10 t.—7:19 y 9:57 nit.

De Mora á Reus

4:21 m.—8:00 m.—12:05 t.—6:04 t.—7:36 n.

De Reus á Tarragona

8:30 m.—9:47 m.—2 t.—7:04 t.

De Tarragona á Reus

7:30 m.—12:25 t.—4:30 t.—8:20 n.

1.ª Reus á Lleyda

8:10 m.—5:23 t.

De Lleyda á Reus

5:50 m.—3:50 t.

De Reus á Vimbodí

1:28 t. cotxes de 2.ª y 3.ª

De Vimbodí á Reus

9:53 m. cotxes de 2.ª y 3.ª

De Tarragona á Valencia

9:30 m. y 11:30 n.

De Valencia á Tarragona

11 m. y 6:30 t.

## ADMINISTRACIÓ D. CORREUS-REUS

### Horas d' arribada y sortidas de correos

De Tarragona, 8:30 m.

De Tarragona, 8:30 m.

## Biblioteca Regionalista

Librería Regional, carrer de Jesús, 31

### SECCIÓ CATALANA

- «Lo Catalanisme», per Valentí Almirall, 10 rals.
- «Quadros», per Emili Vilanova, 2 "
- «La Dida», per Joseph Feliu y Codina, 2 "
- «Cartas Andorranas», per Joseph Aladern, 2 "
- «Costums típicos», per id., 2 "
- «Alcover», monografía, per id., 2 "
- «Poesías», per Manel Marinello, 2 "
- «Oda á Barcelona», per Jacinto Verdaguer, 4 "
- «Lo Plí de las tres brancas», per id., 2 "
- «L' Aglenya», per Ramon Masferrer, 4 "
- «Cronis Pirenencas», per J. Massó Torrents, 12 "
- «La Fada», per id., 4 "
- «Catalunya trilingüe», per J. Casas Carbó, 2 "
- «Anant pel món», per Santiago Russinyol, 16 "
- «Les Cróniques catalanes», per Gabriel Turell, 12 "
- «Obres catalanes», per Joseph Ixart, 20 "
- «Poesías», de Joan Maragall, 8 "
- «Alades», per Emili Guanyabens, 8 "
- «Fructidors», drama, per Ignaci Iglesias, 8 "
- «Montlba», per Bosch de la Trinxeria, 12 "
- «Quan jo era ney», per A. de Riquer, 20 "

- «Música vella», per E. Doris y Bonaplata, 12 "
- «Figura y paisatge», per Narcís Oller, 12 "
- «Tascant per les Serres», per J. Pons y Masaven, 12 "
- «Espectres», per Enrich Ibsen, 8 "
- «Obras dramáticas de la biblioteca del «Teatro Regionalista», á meytat de preu.
- «Cansons Catalanas», harmonisades per Enrich Morera, han sortit:
  - «Sant Ramón», 2 rals.
  - «Plany», 2 "
  - «El Maçoudia», per Brunet y Bellet, 4 "

### SECCIÓ CASTELLANA

- «España tal cual es», per Valentí Almirall, 4 rals.
- «Patria y Región», per Salvador Golpe, 12 "
- «Un ensayo de Regionalismo», per Joan Mañé y Flaquer, 2 "

### SECCIÓ GALLEGA

- «Odas de Anacreonte», per Florenci Vaamonde, 5 rals.
- Además están á la venda diferentes obras de celebrats iterats catalans, castellans y extranjeros.

## ASCENSORES-SIVILLA

Hidráulicos y Eléctricos

MONTA CARGAS Y MONTA PLATOS

APARATOS MOVIDOS  
ELEVADORES POR MOTOR  
DE VAPOR, DE GAS Y Á BRAZO  
TODOS LOS SISTEMAS



## MUNAR Y GUITART

S. en C.

INGENIEROS Y ARQUITECTOS

LIBERTAD, 1, MADRID

La casa construye y tiene funcionando aparatos elevadores de todos los sistemas conocidos, como son los de equilibrio superior, equilibrio inferior, hidrostático, funiculares, de compensador, eléctrico, hidroeléctrico, mecánicos, á brazo, etc., que se describen en el CATALOGO GENERAL DE LA CASA.

Se facilitan Catálogos y Presupuestos

1897

VALORES LOCALIA	DIVISE PAPER	OPERA
100	100	100
200	200	200
300	300	300
400	400	400
500	500	500
600	600	600
700	700	700
800	800	800
900	900	900
1000	1000	1000

De Barcelona (per Tarragona) 9:30 m.  
De id. directe 10:30 t.  
De id. id. 1:30 t.  
De id. ab la correspondencia extranjera (per Picamoixons y descendent de Lleyda) 7:30 t.  
De Madrid y Zaragoza 2:30 n.  
De Lleyda y Huesca 7:30 n.  
NOTA: Los correos para Filipinas sortiran de Barcelona lo 7 y 21 de Novembre y 1.ª y 19 de Desembre del corrent any. Los de Cuba surten d' aquesta Administraci6 lo 7, 17 y 27 de cada mes, correo ordinari.

Altra.—Deu tenirse present que tots los vapors que conduheixen tropes de refors á Cuba, portant també correo.

## SORTIDAS

Perá Barcelona á las 5:00 m.  
Perá id. á las 2:00 t.  
Perá Tarragona, Valencia y Murcia per S. Vicens 5 m.  
Perá id. id. id. (per idem) á las 2:00 t.  
Perá Tarragona, directe á las 7:00 n.  
Perá Lleyda, Huesca, Manresa, Sabadell, Tarrassa y saslineas á las 8:00 m.  
Perá Madrid, Saragossa, Teruel, provincias vascongadas, Castilla, Galicia, Andalucía y Extremadura á las 1:00 t.  
Los pobles servits per peatons á las 9:00 m

NOTA. A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura, que 's deposita en los busson després de la sortida del correo de Madrid, se li donaa sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

## PURIFIQUE Vd

EL AIRE QUE QUEMANDO PAPEL DE ARMENIA EL MEJOR DE LOS DESINFECTANTES



En interés de los enfermos y personas que les cuidan, los médicos recomiendan purificar el aire quemando PAPEL DE ARMENIA.  
Venta: Farmacias, Droguerías y Perfumerías.  
POR MAYOR: CEBANAN Y C. — BARCELONA

## ANUNCIOS PARTICULARES

## ALS HERNIATS

Consultar una gran experiencia en el tratamiento de hernias de los testículos (HERNIAS) en el centro que garantiza el éxito en el tratamiento de hernias de los testículos.